

## **Balczó András** **Küldetésünk e Földön**

Az előadás elhangzott Kecskeméten 1997. aug. 3-án.

Balczó András életéről itt olvashatsz.

Én mindig nagyjából ugyanazt mondom. Miért vagyunk a világon? Van-e rá megoldás? Van-e értelme az életnek? Én ezt a szerény köröcskét járom körül. Jó lehet biztos vagyok benne, hogy a kérdés mindenkit izgat. Legalábbis életének bizonyos szakaszaiban. Van-e jogos és égető szükség, amit másnál pótolnunk kötelesség? Vagy nincs? Érdemes-e az embernek a tejre azt mondani, hogy fehér és a koromra, hogy fekete. Akkor is, ha emiatt az állásunkat veszélyeztetjük. Az, hogy az életemet veszélyeztessem a  $2 \cdot 2 = 4$  mondása által, az még nem fordult elő. Remélem, hogy nem is fog előfordulni. Csak tudom, hogy akkor fogok hibát elkövetni, ha az életem megőrzése kedvéért elkezdek valami egyéb számot mondani, mint 4 erre a nagy találós kérdésre, hogy mennyi  $2 \cdot 2$ .

1938-ban születtem Kondoroson. Édesapám evangélikus lelkész volt ott. Másfél éves voltam, amikor édesapámat Nyíregyházára áthelyezték. Tehát én ott eszméltem. Kondorosról semmilyen emlékem nincsen. Nyíregyházán érettségiztem 18 éves koromban, 1956-ban. Nem voltam jó tanuló. Egyetemi felvételi nem számíthattam. Tulajdonképpen ennek ellenére a Testnevelési Főiskolán egy felvételi vizsgát tettem, de nem vettek fel. Valaki rossz tanuló és ráadásul az apja pap, ez túl sok volt akkor, hogy felvegyenek. A tanulás iránt nem volt nagy vonzódásom. Valahogy olyan nyugalom volt rajtam, mikor arról volt szó, hogy érettségizni kell. Ez lehet, hogy jó is volt. Mert hogyha egy kicsit okosabb lettem volna, valami egyetemre bejutottam volna. Nem azt a pályát jártam volna végig, amit végigjártam, amit egyébként kedvem volt. 16 éves koromban én már másra sem tudtam gondolni, mint arra, hogy én majd valamikor öttusázó leszek. És ez belém volt akadva. Nem is tudom naptárra megjelölni, hogy ekkortól. Csak tudtam, hogy én szeretnék Budapestre kerülni, mert öttusázásra ott van lehetőség. Nyíregyházán csak háromtusázásra volt lehetőség: úszás, futás, pisztolylövés.

Majd odajutok. Az életet értelmetlennek találtam és gondoltam öttusázni fogok, és ez olyan hosszantartó zsákutca lesz, amelyen megyek előre, és aztán ha kiöregszem az öttusából, majd meglátjuk mi lesz. Otthon vallásos nevelésben részesültem. Természetes volt. Apám szigorú ember volt. Az, hogy vasárnap ne menjek el a templomba, az fel se vetődött bennem, mert hát abból nagy balhé lett volna. Elmentem a templomba. Ahogy kamaszodtam, inkább a karzatra mentem, mert ott nem kellett annyira figyelni. Lehetett nézni, lent ki hogy ül. Kicsit szundikálni is esetleg. 18 éves koromban, mikor Pestre ill. Csepelre kerültem az említett öttusázás szándékával, egy idő után nem volt kétségem afelől, hogy az Isten nem létezik. Isten valami olyasféle, amit az emberek kitaláltak jobb híján. Nem a fiatalok, hanem az idősebbek, öregebbek, akik valami kapaszkodót próbálnak estük előtt keresni. Ők találták ezt ki. A

kortársaim hasonlóképpen vélekedtek. Az edzőim is. Semmiféle nézetkülönbség nem volt. Béke volt a szakosztályban, a válogatott keretben, az edzők és én köztem semmi konfliktus nem adódott ebből a meggyőződésből. Gondoltam, hogy ha valaki normális, egészséges, egy kicsikét áll a lábán, egy kevés kis konstruktív gondolkodással ilyen zaggyvaságot nem feltételez.

1962-ben július 1-én, egy vasárnapon, kellemes vasárnap kora délután olyan 2-3 óra között a Duna-parton sétáltam az óbudai oldalon. Vártam valakit. A vízen jött motorcsónakkal valaki, egy ismerős, lelassított a közelemben és felszólt a partra, hogy: Bandi telefonáltak az újpesti öbölbe, hogy meghalt az édesapád. S ekkor a döbbenetnek, az ijedtségnek, a tanácsstalanságnak valami furcsa keveréke vett erőt rajtam. De nem az volt ennek a döbbenetnek a leglényegesebb része, hogy jó az apám meghalt, holott 55 éves sem volt még, hanem az volt a döbbenet lényege, hogy én 6 éve itt élek Pesten, és 6 éve azt hiszem, hogy Isten nem létezik, és ekkora félreismerésben hogy lehetett élni, létezni.

Vagyis arra jöttem rá, ide belülről becsapódott egy információ, hogy Isten van. Hogy ez hol van, hol nincs, gőzöm nem volt, csak azt tudtam, hogy Isten van. Éltem egy átlag élsportolónak az életét, benne minden jóval és rosszal. A Bibliát elolvastam, mert hát az Isten van, hát mit csináljak? Nyilván a Biblián keresztül lehet valamit megtudni Róla. Elolvastam a Bibliát, de inkább ilyen szorgalmi tevékenység, legyünk túl rajta. Úgy ledaráltam, elolvastam. Templomba el- elmentem. Versenyek nagyon sokszor vasárnap is voltak. Templomba eljárógattam. Nem olyan elszánt akarással.

Amikor 1953-54 táján otthon, Nyíregyházán, a gimnáziumi padban valamelyik órán ábrándoztam nem figyelve túlságosan az előadásra, arra gondoltam, hogy ha én egyszer öttusa világbajnokságot fogok nyerni maradéktalanul boldog leszek, úgy hogy olyan mértékben, hogy tőlem azt a boldogságot soha senki el nem fogja tudni venni. Ha nyerek, az minden odavezető utat tisztába tesz. Boldogság forrása lesz a nyerésen. Nem volt kétségem efelől sem. Nagyon szorgalmas voltam úgymond, azt mondták utólag, hogy Bandi neked nagy akaraterőd volt. Én nem tudtam arról, hogy nekem nagy lett volna az akaraterőm. Nekem nagyon nagy kedvem volt ahhoz, hogy a versenyeken jól szerepeljek, és egyre fejlődjek. Nekem a nap 24 órája az arra volt beállítva, hogy amit az öttusabeli fejlődésemhez tudok mozgósítani, azt a 24 órát kihasználjam. Tehát én nem mentem edzés helyett sörözni vagy moziba. Ahhoz kellett volna akaraterő, hogy moziba menjek edzés helyett, amely egyébként izzasztó és fárasztó volt. Hogy akaraterőm lett volna az sohasem vetődött fel bennem. Kedvem volt. Nekem kellett feszíteni magam. Igen, esik az eső. Rossz lesz, de akkor is kimegyek. Nem volt rossz. Örömet leltem abban, hogy esik az eső, hogy fúj a szél. Megyek ki és ázok bőrig. Ez volt az életem. Ez kellett hozzá. Rengeteg energiát, ambíciót, erőt, most már tudom, kaptam ajándékba. Teltek, múltak az évek.

1963-ban nyertem először egyéni világbajnokságot. Az utána következő 5 világbajnokságot is megnyertem. 1 olimpia közben kimaradt, mert a sporttársammal egy aktatáska karórával megpróbáltuk az életünket gazdaságilag, anyagilag rendbehozni. És kimentünk Romániába. Rossz helyre mentünk. A román rendőrök jobban figyelik a dolgokat, mint gondoltuk. Mindenünket elvették. Hazaküldtek, és rá 8 hónapra eltiltottak bennünket a versenyzéstől, és ebbe beleesett a tokiói olimpia is. Az nekem kimaradt. Most már örülök tulajdonképpen, hogy így történt. Nem tudja az ember, hogy mitől hízik, de azt tudom, hogy azt nem csinálhatom,

hogyan visszamegyek 1963-ba és Svájcba nem hozom el a DOXA órákat. Csak azt lehet, hogy azt mondom hiba volt, nem kellett volna. Legközelebb hasonló helyzetbe kerülök próbálom nem így csinálni. Ez az egy lehetőségünk van. Visszafordulni nem tudunk. Olyanok vagyunk, mint az az autó, amelyiken nincs rückverz, csak előre felé lehet menni. Ha valahol rossz irányba mentünk, a tévedésünket először magunknak kell bevallani, aztán azoknak, akiknek elébe vagyunk rendelve, vagy utalva. Azt tudom, hogy az a nagy haszna megvan, ha valaki hasonlót csinál, mint én csináltam, akkor nem kezdek rá kígyót, békát kiabálni, mert tudom, hogy így vagyok vele, hogy te is fiam Brutus. Valami közösség van közte, a bűnöző között és énköztem. Én azt remélem, hogy valami kis változáson azóta csak átmentem, de olyan nagy baseball itélkezés nincs bennem az ilyen tettek iránt. 1963 után sokkal többet, mint Nyíregyházán, nem reméltem.

1969-ben az ötödiket is megnyertem. Kiment belőlem az akarás. Nem gondoltam volna, hogy az akarás kimegy belőlem. Győztem. Nem bosszantott a vereség. Nem jelentett örömet a nyereség. Nagyon megijedtem, mert tudtam, hogy még nem hagyhatom abba a versenyzést. Azt is tudtam, hogy nem lesz erőm az edzéshez. Kell az erő ahhoz, hogy legyen kedvem edzeni. El kezdtem többek között a Bibliában is ijedten keresni. Hátha van onnan valami erő. Akkor elkezdtem nyálazni a Bibliát, de olyan riadtan, mikor keres valaki valamit.

Tudom ezelőtt két évvel a gyerekeimmel elmentünk a velencei tóra, és hát az volt a feladatom, hogy állok a gyerekek körében 10 m-es távolságban. Számoltam őket 1,2...8. Hol van a 9-ik? Az az intenzitás a keresésben és az az idegbaj, ami rajtunk erőt vett. Borzalmas volt. Nem a víz alatt, hála a jó Istennek, hanem a gyerek elment 100 m-rel odébb. Valami kislánnyal barátságba került, és elment játszani. Lényeg, hogy megtaláltuk. Az ijedt ember, ha nagyon keres, jobban talál. Előfordul, hogy az is talál, aki nem keres. Ha valaki kéz a kézben megy az erdőben valakivel, nagy szerelem állapotában nézik a felhőket és a kék eget, és a madarakat, az is előfordulhat, hogy egy gombába belebotlik, és jó ehető gombát is találhat. De akinek a családja éhez, ő is éhez. Nincs semmi lehetőségük, csak gombát próbál találni, és megy az erdőben, megy a kosárral a karján. Az hamarabb fog gombát találni. Tehát ebben az állapotomban a keresés másfokú intenzitású volt, és ott találtam egy mondatot. Jézus azt mondta:

"Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszíti, aki pedig elveszti az életét énértem, megmenti azt." (Lukács evangéliuma 9:24)

Hoppá! 100-szor hallottam korábban, 50-szer olvastam. Nem értettem. Ebben az állapotomban megértettem, hogy mit jelent. Én, aki egy világbajnokságtól maradéktalan boldogságot reméltem, ötöt nyertem, és a boldogság sehol. Tudtam, hogy az, aki a célja elérésétől a boldogságát várja, reméli, az a halál állapotában tartózkodik, mert a boldogság, az igazi és maradéktalan boldogság, amit nem is tudunk, hogy milyen, csak a bennünk levő hiányból következtethetünk arra, hogy ilyen van. Aki ezt a boldogságot nem az Istentől, ill. érthetővé vált másától Jézustól ill. attól a Szent Szellemről reméli, amelyiket megígért Jézus az Őt követőknek, akkor az mind eltévedett. Ezt a teljeset, a maradéktalan, többlet állapotot csak tőle remélhetjük. Valaki elér valamit. Jó, ha vannak céljai és reményei. Ad erőt, lendületet, de nem szabad azt remélni, hogy a végső, azt az állandó megmaradó hiányérzetet kitörölné az emberből. Jó a cél, jó a feladat, jó a reménység, jó felépíteni egy házat. Valakinek bejutni az egyetemre, de a végső boldogságot remélni attól, az egy óriási becsapottság. A célok mindössze csak olyanok, mint egy motorcsónak, amely a vizisízőt húzza. Ameddig vonja a vizisízőt a motorcsónak, addig lehet forgatni, kipróbálni, erősödni, hullámokon átmenni, sőt még

ugrálnak is. Tv-ben lehet látni ilyeneket. Nagyon jó, de a vizisízőnek soha nem lehet célja, hogy szépen lassan ráhúzza magát a motorcsónakra, mert ha azt megteszi, vége az egész vízisízésnek. Így lehet megérteni, amit Madách mond, hogy a cél a halál. Célbaérkezés valamilyen tevékenységnek a halál, mert akkor befejeződik. Tehát, ha elérjük a célunkat, attól nem leszünk boldogok. Egy darabig lehet örülni. Valaki szeretett volna egy új Trabantot venni, vagy egy új Mercedest. Örül, hogy reggel fel fog ébredni, és nem abba a kocsiba, Wartburgba kell beülni, amit mindig meg kellett kérni, hogy töljanak meg, hogy beinduljon reggel. Rendes autója van, nem kell izgulni, nem kell szervízbe rohángászni, tartalék alkatrészeket tarhálni innen-onnan, mert nem lehet kapni a boltban. Jó, ha van az embernek. Eltart egy darabig. Egy idő után szépen megy össze, mint a Samu nadrágja. Szerелеmben, aki előtte van, aki benn van, mindenki tudja, a szerelme élete végéig fog tartani. Ezt tőlem senki el nem veszi. Elmúlik 1-2 év és szépen, mint a patakba ejtett szappan, a szerelem elmúlik. Jöhet cserélhet helyet valami mással, valami más természetűvel és nagyon jóval, de az a szerelem, amit remél a benne lévő, az elmúlik.

Minden célba érkezés ilyen. Hogy elmúlik valami. Az eredmény valahogy nem hozza meg azt, amit reméltünk tőle. Azt tudtam, hogy a céлом felé mentemben, a cél elérése kedvéért kézbevevett eszközöket elkezdem válogatni annak alapján, hogy a lelkiismeretem letilt róla, vagy nem tilt le róla, akkor valami megelevenedik az életünkben. Akkor már tudjuk, hogyha elérjük a célunkat a maradéktalan boldogságot nem adja meg. Ez a tudat a nyugalmat is megadja. Tehát nem az a cél, nem az a legfontosabb, hogy elérjem a céloimat, hanem a céлом felé mentemben mindent megtegyek, ami tőlem telhető, s a tisztátalan eszközöket iktassam ki. Ha ez megtörtént valakiben, akkor megelevenedik az élete, s mint egy fekete-fehér film színessé válik, valami pezsdülés indul meg. Ezt értettem meg ebből az Igéből, amit Jézus mondott. Tehát megmaradt a tevékenység, de a mindenáronvalóság az már kiiktatódott. Mindent megtenni, koszost közé nem keverni, mai napig is nagyon nagy feladata nemcsak egy olimpiai bajnokságban reménykedő valaki számára. Mindenkinek nagy dolog. Gondoljanak utána. Hányan saját életükben, munkakörülményeikben, családjukban, ha ezt úgy csinálnám, ahogy a legbecsületesebb, akkor hoppá kis veszély vetülne fel. Lehet, hogy akkor már nem kapnám meg ezt, meg azt, meg am azt. Épp elég tornamutatvány manapság ennek a feladatnak, a feltételnek eleget tenni. Nekem is nagy feladat, mint mindenkinek Magyarországon. Nagy feladat. Eleget tenni annak, hogy tisztátalan eszközt kiiktassuk, és a tisztát használjuk pusztán. Nagyon nehéz. Arra jöttem rá, hogy ehhez a küzdelemhez nem elegendő a saját erőnk, saját készenlétünk, a genetikai adottságunk, az ún. humán tartalékok nem elegendőek. Ehhez szükséges az a kapcsolat, amit már említettem, amit Jézus felajánlott akkor, amikor mondta, hogy

"Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jó el hozzátok a Vigasztaló; ha pedig elmegyek, elküldöm azt tihozzátok."

(János evangéliuma 16:7)

Ha ez a kapcsolat nem alakul ki ember és Isten között annak a feladatnak az elvégzésére, amelyre az Isten tervezte. Annak a feladatnak az elvégzésére alkalmatlan marad. Nem azzá válik, az marad. Tehát azt tartom legfontosabbnak, hogy a keresés meginduljon. Aki keres talál. Aki zörget, annak megnyitják. Amikor ezt elolvastam, utána mikor a versenyzést abbahagytam, akkor méginkább felgerjedt bennem ez irányú keresés.

Mi az én utam? Mit kell csináljak? Felvetült, hogy mennék ki külföldre edzőnek. Amikor abbahagytam a versenyzést 34-35 éves voltam. Mindenki mondta, hogy menj ki külföldre. Megszeded magad, nyelvet tanulsz, világot látsz, ha akarsz hazajössz, ha nem. Úgy volt 60% a 40%-hoz, hogy elmegyek kanadába, mert volt egy előszerződés is már. Jó lehet előszerződés. Már mehettem volna Kanadába, nagyon zsíros állásba. Akkor már tudtam azt, hogy nagyon fontos kérdés eldöntése elé kerülök. El kell vonulnom a világtól, annak kedvéért, hogy kiderüljön, amit szeretnék az jó, vagy rossz. Azt vettem észre, ha az ember megmarad a hétköznapi gyűródésekben, jön a postás, ide kell menni, odaszaladni, ezt csinálni, azt csinálni. Valahogy az ember le van süllyedve a vakondtúrás alá és nem lát eléggé. Eltávolodik valahová. Akár kórházba kerül, akkor is eltávolodik a hétköznapi viszonyaitól, akkor a lényeges a lényegtelenről különválik. Tárgyilagossabbá válik az ember.

S akkor ezt eldönteni elmentem valahová messzire a világtól, ahol kilométereken belül nem volt ember. Vittem magammal egy kupa vizet, meg mit tudom én hány kenyeret. Nagyon keveset ettem, és azt gondoltam, hogy ott el fog dőlni. egy idő után tudtam, hogy nekem Magyarországról nem szabad elmennem. Nem tudtam megindokolni, hogy miért nem. Mert mindenki azt mondta, hogy: Bandi, neked még ez jár. Neked még el kell menni. Összeszeded magad stb. Én éreztem, hogy nekem maradnom kell, hogy miért nem tudtam. És biztos vagyok benne, ha elmentem volna, kiszakítottam volna magamat az akkori körülmények közül, ami akkor mindenkinek járt Magyarországon, hogy nem mehetett el, nem szakította ki magát azok közül a lehúzó erők közül, amik akkor érvényesültek. Tehát, ha megtettem volna, akkor valami lopás félét csináltam volna. Nekem nem volt szabad. Más tehette is, meg ment is, nekem tudtam, hogy maradnom kell. De valószínűnek tartom ezért is történt meg 1976- ban Kósa Ferenc filmrendező egy 6 nap alatt készült filmet csinált velem, amely kapcsán nagyon sok helyre eljutottam az országban. Nagyon nagy lehetőség arra, hogy Magyarország viszonyait megismerjem. Persze nem az anyagi viszonyait, hanem az emberek gondolkodásmódját, a lelki állapotát, a tanácsos, tanácstalan mivoltukat. Mert nagyon sok helyre elmentünk a film rendezőjével együtt eleinte. Levetítették a Küldetés filmet, ezt a másfél órás filmet s utána beszélgetés volt. Az embereket izgatta, vagy bosszantotta, vagy volt aki örült annak, hogy a másfél órában azt mondtuk el, amit elmondtunk. Nagyon sok ember kérdezett, és hirtelen rájöttem, hogy van lehetőségem tenni valamit. Jogos és égető szükségem pótolhatok az embereknél. Arra jöttem rá az országjárás közepette, hogy Magyarországon a legnagyobb baj, hiba az, hogy az átlag magyar ember nem hajlandó magát teremtménynek tekinteni.

És ebben a diagnózisban a terápiás megoldás is benne van. Istenhez közeledni. Közeledjetek Hozzá, Ő is közeledni fog hozzánk! Keresni!

"De keressétek először az Ő (Isten) országát, és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek!" (Máté evangéliuma 6:33)

Tehát először keresni. Bemegy az ember egy sötét helységbe, és olvasni szeretne, nem a könyvet kell először keresni, nem a szemüvegét kell először keresni, hanem a villanykapcsolót kell először keresni. Megvan a villanykapcsoló, akkor könnyebben megtalálja a könyvet is, a szemüveget is előveszi, és tud olvasni. Tehát először az eltévedt embernek az a dolga a mai napig is, az a véleményem, először keresni, hogy Isten van-e, vagy nincs. Mert ma a világban nem ez a gondolkodás terjed. A TV egy olyan körülmény ma Magyarországon, amilyen soha

nem volt az előzőek során. A TV olyan, mint egy gépfegyver, mely tűz alatt tartaná az embereket. Csak jön a méreg. Nagyon szép, hasznos is jön rajta keresztül. Lehet látni tengeralatti felvételeket. Madarak repülnek. A tájak gyönyörűek. Hóban sielnek az emberek. Csodás kirándulás, de mindig jön vele egy kis mérgecske. Csak annyi mondjuk, amennyit egy kondér pörköltbe, ha beletesznek, egy kis ciánkálit, az egész tűzoltózenekar meghal, aki megeszi azt a pörköltet. A TV-ben nagyon finoman, patikamérlegen adagolva van a méreg és a jó egymás mellett. Hiába van ostyába csomagolva. Nem érezni. Az emberek lenyelik. Ma a lakosság 90 valahány %-a rendszeresen nézi a TV-t, és ha akarja, ha nem, kap valamilyen fertőzést, mérget. Tehát ebben a világban, ilyen sohase volt még, más erőkre van szüksége annak, aki valahogy meg akar menekülni. Mostani világ olyan, mintha minden egyes emberhez lenne egy damil beakasztva, valahogy mint a pontynak beakad a horog, akkor már csak játszani kell vele, fárasztani. A TV-n keresztül is ez a fárasztás történik. Ez olyan világ most, mintha minden egyes emberre rá lenne szerelve egy távirányítású robbanó szerkezet, úgy, hogy azt az illető nem tudja levenni. Ha le akarja venni, akkor felrobban, és távirányítással bármikor fel lehet robbantani. Ez a mai TV. Különösen a Satelit antennás TV, vagy műholdas TV adáson 20-25 csatorna jön. Akárhová kapcsol valaki szombat vagy péntek este, vagy késő este, az ember, ha keresztény nem meri kezébe venni a távirányítót, mert tudja, ha más nem, akkor jön egy szappanreklám, melyben nem csecsemő, hanem egy pucér nő teszi-veszi a figuráját, az ember azt nézi. Mit csináljak? Hát TV. Nem lehet. Úgy váltják le gyorsan a képeket, hogy nem lehet, hogy behunom a szemem, vagy a gyermekeim szemét behunomtatom, vagy pokrócot rántok a fejükre. Hát így van megcsinálva. Ez ki van találva. Ne paráználkodjál parancsnak az ellentettje van benne, és nyomják és teszik. Természetes, és egyszerű, hogy miért ne csinálják. Tehát ebben a világban nem lehet megmaradni abban az üres, kegyes kereszténységben, hogy vasárnap 1 órát elmegyek a templomba, azzal kiszúrom Isten szemét, és legyen boldog vele. Tehát szükséges a folyamatos kapcsolat ember és Isten között. Ha ez nem alakul ki, akkor az ember kiszolgáltatottá válik minden gonosz erőnek, amelyből most több árad az országra, mint ezelőtt 20 évvel.

Ezelőtt is el-eljártam 18 év alattiakhoz. Gimnáziumba mentem ritkán, de elmentem. Mindig úgy éreztem, hogy valami kontaktus hiány van közöttük és közöttük. 7-8 éve ez az állapot sokkal rosszabbá vált, mint korábban volt. Szerintem ez az állapot annak a következménye, hogy a gyerekek, a tizenéves gyerekek is nézik naponta 1-2-3-4-5 órát a TV-t, és a fényt nem a szemükbe adja, hanem onnan kilopja. Gyerekek, fiatalok, a gimnázium tagsága így néz ki egy un. közönségtalálkozón vagy filmankéton: ülnek, mint a döglött hal. Kifejezéstelen ülnek, mintha disznózsírral be lenne kenve a szemük. Ülnek. 10 évvel ezelőtt a gimnáziumokban olyan eleven, olyan friss fiatalok voltak. Kérdéssel, tele ötlettel. Hogy lenne jobb? Mintha leöntötték volna őket. Borzalmas. Ez van. Gyerekeknek a TV nézés sokkal jobban árt, mint a felnőtteknek. A felnőtteknek sincsen hasznára, ha azt látja egyfolytában, amit lehet látni. A gyerekeknek ez ugyanolyan rossz, mint a dohányzás, az alkoholfogyasztás, de a gyerekeknek tízszeresen árt, mint egy felnőttnek, és ebben a korban valamilyen irányú erőfeszítést kell tenni. Ez az amit említettem, hogy el kell kezdeni keresni azt a másik irányt. Hogy hol van Isten? Mit akar? Mert azt vettem észre, hogy aki nekiveselkedik, sokkal többet talál, mint amennyit el tudna képzelni. Tehát egy olyan körülményben vagyunk, amelyben minden támpontot ki akarnak lopni az emberek közül. Keresztények között vannak nagyon sokan, akik próbálnak, igyekeznek, de nagyon sok olyan keresztény is van, akik a desztillált kereszténységet akarják élni, ami olyan, ahol nagyon szép gyakorlatok vannak heti egy alkalommal. Elmennek templomba, kijönnek a

templomból, és ilyen dermedtvidoran mosolyognak egymásra. Kegyes szófordulatokkal bombázzák egymást. Igen, halleluja! S minden marad a régiben. Szavakkal történik szeretés, valóságban nem történik. Ez a nagyon kényelmes, itt nincs balhé, bele lehet szépen símulni, nem szabad okoskodni, tengelyt akasztani hatalmasságokkal, holott Jézus azt mondja: "Ha valaki szeret engem, az megtartja az én Igémet." (János evangéliuma 14:23a)

A többi üres mellébeszélés. Az elmúlt 40-50 év nagy kárt tett az egyházakban és itt nyilván nagyrészt a történelmi egyházakban, de a kisebb egyházak is bizonyos mértékig áldozatai lettek ennek a ráhatásnak. Nagyon sokan megkapták a gyülekezettel való foglalkozás lehetőségét, de cserébe a leglényegesebbet, a lelkiismeretből szentül élést azt kellett leadni. Elterjedt az egyházban, hogy tisztán szóljon az evangélium. Persze ez természetes, de ezalatt nem azt értették a papok nagyon sokszor, hogy minden olyan kell legyen, hogy a Szentírással azonosítható, hanem az volt ennek a lefordítása, hogy úgy értelmezték, hogy nem szabad olyat mondani, mely a fennálló hatalmat egy kicsikét is sérti, vagy bosszantja. Holott Jézus azt mondta, hogy üldözni fognak benneteket, sőt meg is ölnek. Tehát a gyülekezet nem tudta már továbbadni azt az erőt, kenetet, hatalmat, amivel a kezdet kezdetén rendelkezett, amikor megtértek és amivel Jézus felruházta őket. Azt akkor adták le, amikor azt mondták, hogy a gyülekezet kedvéért kompromisszumot kell kötni a fennálló hatalommal azért, hogy lehessen tartani a hitéletet. Majd én, a pap, a lelkész tartom a hátamat. Ez bekövetkezett egyházakban, a történelmi egyházakban ugyanúgy, mint kisegyházakban. Vannak azonban sejtek, egyedek, emberek, akik megmaradtak tisztán, becsületesen. Nagyon sokan börtönben voltak, de az nem azt jelenti, hogy alkalmatlanságukat regisztrálták volna a börtön vállalásával. Azt akarom hangsúlyozni, hogy külön-külön mindenkinek magának kell keresni az Istennel való kapcsolatot. Nem a papotokkal. Jézus azt mondja:

"Veletek vagyok minden napon a világ végezetéig." (Máté evangéliuma 28:20)

Nem azt mondja, hogy a papotokkal vagyok, és most már vannak ilyen rádiótelefonok és hívjátok fel bármi gond van. Veletek személyesen 24 órából 24 órán keresztül kíván együtt lenni. Ez nem olyan 24 órás, minthogy 24 óra munka, 48 óra pihenés. Olyan 24 órás, mint amely a lélegzéshez szükséges. 24 órán keresztül lélegezzen az ember. Szüksége van a szellemnek is a lélegzésre, az Istennel való kapcsolatra. Ha ez nem történik meg ez a kapcsolatteremtés, akkor az ország megy lefelé, és lehet becsapni egyre jobban, elsősorban a TV-n keresztül elvarázsolni az országot. Azt csinálnak immáron velünk, amit akarnak. Ilyen törvénykezés útján végrehajtott rablásnak lettünk áldozatai az országban. Azt csinálnak velünk, amit akarnak. TV-ben elkezdik nyomni, újságban, hogy nem így van, hanem amúgy van. Megszólaltatják ezt, azt, akit akarnak, és mi aztán formulunk, mint akit a ringlispilbe forgatnak. Nem értjük, hogy nincs egyáltalán lehetőségünk hozzányúlni a saját épületünkhöz, mert mintegy felborított immunrendszer úgy működik az országnak a közléte.

Tehát egy ország, amely olyan arányban szakad el Istentől, mint Magyarországon az átlagember, annak ez jár. Jézus azt mondja: Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek. És az az állapot, ami van az országban, a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy igaz volt, amit Jézus mondott, mert nélküle van a cselekvés. Olyan vezetői vannak az országnak, akik Istent faggatják? Hogy mi a jó, meg mi a rossz? Ebben a helyzetben mit kéne csinálni? Mit nem kéne csinálni? A választópolgárok sem azt nézik, hogy ennek az embernek úgy látom igazi hite van. Működő. Tehát őt választom. Nem ennek alapján választanak az emberek. A

közzvéleménykutatás alapján a lakosság 5%-a kapcsolódik Istenhez. 40% labilis. Óriási mennyiség azt mondja, hogy hagyjanak engem ezzel, hitetlen. Az ország nem számíthat semmire se. Mai napig Magyarországon évente 80 000 abortuszt hajtanak végre a magyar anyák. Ehhez a férj hozzáadja a beleegyezését általában. Az orvos pedig végrehajtja az államilag dotált tevékenységet. Nem lehet arról szó, hogy Isten azt mondja: Ölitek a magzatjaitokat drága magyarjaim, de azért titeket pátyolgatlak. Sőt tart valami kegyelmet, hogy annak ellenére vagyunk, létezőnk, habár zsugorodunk összefelé itt Magyarországon. Nem lehet. Az Isten nem hajlandó szutyokban feküdni. Hagy bennünket rothadni, sorvadni. Egy lehetőség van. Kinek-kinek külön a maga helyén megfordulni, és azt mondani, hogy a  $2 \times 2$  pontosan 4. Ezelőtt 20 évvel azt mondták rá, hogy 5 vagy 3, adni, vagy venni akartak. Finomodott az idő. 80-as évek vége felé mondták, hogy  $2 \times 2 = 4,1$  vagy  $3,9$ . Azzal már tovább el lehetett menni. Jobban el lehetett adni. Most  $2 \times 2$  mennyi? Az a válasz: kb. 4. De hogy pont 4, se több, se kevesebb, ez a mai napig vörös posztó. Kimondani a tejre, hogy fehér, s a koromra, hogy fekete, ez a mai napig sem megy. Kezdje el valaki, és meglátja, hogy hova jut az életével. Azt javaslom, hogy ne kezdje a saját forrásaiból, mert rá fog jönni, hogy ez a harc önálló forrásból nem finanszírozható.

Szükséges az Istennel való kapcsolat, hogy ezt a harcot valaki végigjárja. Figyeltétek, hogy a Tízparancsolatot majdnem teljesen kifordították. Tiszteld apádat és anyádat! Hát éppen minden ez ellen megy, hogy a gyerekek az apjukat, anyjukat tiszteljék. Ne ölj! Rengeteg gyilkosság van. Gazdasági Kft-k így intézik el egymás peres ügyeit, hogy leszúrja, vagy leszúratja egyik a másikat. Pl. 10 000 Ft-ért átjön valaki Romániából, leszúrja, 10 000 Ft. és megy vissza. Ilyeneket csinálnak. Rengeteg gyilkosság van. Ne paráználkodj!

A TV mind ez ellen a parancs ellen van. Ne irigyeld, ne kívánd, felebarátod...stb. Minden arra megy a reklámban, hogy irigyeljük azt, ami másnak van. Teljes kifordítása a Tízparancsolatnak. E világ felől a besugárzás nagyobb fokú most, mint ezelőtt 10 vagy 20 évvel. Megváltozott a technika, technológia és ezért is szükséges még jobban kutatni, hogy van-e lehetőség. Én azt tapasztalom, hogy van. Mindenki megtalálhatja azt a helyet, azt az utat, feladatot, amit az Isten kitalált neki. Attól nem kell félni, hogy ha valaki rátalál erre az útra, hogy az valamilyen izzadságos, kellemetlen. Azt mondja Jézus:

"Vegyétek föl magatokra az én igámat... Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű." (Máté evangéliuma 11:29a-30)

Nem azt mondja, hogy válasszátok ki a lehetőségek közül azt, ami izzadságos, olyan kellemetlen, ami után lehet savanyú pofával menni. Igen én keresztény vagyok. Bizony nehéz a sors, de az Úr Jézus... Nem ez!

"Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű." (Máté evangéliuma 11:30)

Amit az Isten akar, hogy csináljatok, hogy csináljak én, vagy csináljunk, ahhoz ad hajlandóságot, kedvet és nagyon fontos sorskörművényt ad hozzá, és az ember megtalálhatja. Ehhez szükséges az, hogy valaki felismerje, ő nem tudja megoldani. Akiben benne rekedt valami büszkeség, annak nehéz. A büszkeség az ez irányú vakság és süketség. Ha valaki megpróbál valamit a teljesség igényével csinálni, rájön, hogy alkalmatlan személy. Amíg saját

alkalmatlanságát felismeri, ott van készenlétben, ahhoz fordulni lehet. Jézus segíts! Így van a zsoltárokból:

"Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem."  
(Zsolt 50:15)

Ennek az Újszövetségi megfelelője, visszhangja, Jézus mondja:

Aki hozzámfordul, semmiképpen el nem küldöm.

Hozzáfordulni csak úgy lehet, hogy Őt kell megszólítanom, és nem lehet rendeltetést adni nála, hogy Uram kérlek szépen segítsél ebben, de ezt és ezt nem akarom, ezt inkább. Ezek közül válasszál! Ilyen nincs! Csak a teljes, a semmiért egészen állapot. 100% 0 0-hoz. Mert ha megtart valaki egy kicsikét, hogy átadom magamat, de legalább 80 %-át a lényemnek átadom, akkor várok még egy kicsit. A savanyítóban hagylak benn, még a 100 a 0-hoz elérkezik. József Attilának van egy verse, nagyon szép. ARS POETICA részlet:

"Nincs alku, én hadd legyek boldog!

Másképpen akárki meggyaláz

s megjelölnek pirosló foltok,

elissza nedveim a láz."

Boldogság és az alku nélküliség, az összetartozó két fogalom. Mint a szerelemben. Nem létezik az, hogy 10%-ig Piroskát, 90%-ig Juliskát szeretem. Nyilván van ilyen is, csak ez nem szerelem. A szerelemnél én csak őneki, és ő csak énnekem 100 a 0-hoz. Nincs alku. Az Isten is csak így hajlandó. Csak az első helyet hajlandó elfoglalni az életünkben. Dobogós hely neki kevés. A dobogós hely a 2. 3. hely. Az nem megy. Nem lehet az, hogy ezt csinálom, meg azt csinálom. Vallásos vagyok, járok ilyen iskolába, meg olyan iskolába, de azért a hitemért is adok egy kicsit. Nem megy. Csak a 100 a 0-hoz. Csak az első helyet. Ha az emberben vannak még ilyen reménységek, hogy megoldom még Isten nélkül, nem akarom magam elkötelezni, mert a franc tudja, hogy abból mi fog származni. Nem mertem egy verseny eredményért imádkozni, mert azt hittem, hogy ne adj Isten nyerek, akkor olyan számlát fog nekem benyújtani Isten, mint most valamelyik étteremben vacsoráért 1 millió Ft-ot egy szerencsétlen dánnak. Olyan kölcsönt veszek fel, mint 40 milliárd dollárt, amibe belöktek bennünket, ilyen adósságcsapdába. Azt hittem, az istenképem ilyen volt. Azt hittem, hogy az Isten olyasmit akar tőlem, mint amit láttam Nyíregyházán a templomunk környékén. Voltak un. jó evangélikusok. Hát ha megláttam, akkor átszaladtam az utca másik oldalára. Volt egy néni, igen jó evangélikus. A papok rettegtek tőle, mert mindig jött valami nagy izével, hogy ezt nem így kell, és amúgy kell, és végigvágott. És azt hittem, ha hívő leszek, akkor olyan leszek, mint ez a néni. Láttam ott az életet. Savanyúak is voltak. Olyanok is voltak, akik jó reklámjai lettek volna, de azok nem kerültek eléem. Nem volt rá szemem. Tehát az emberek nem nagyon mernek átadódni. A savanyodás, a rothadás, a pusztulás, a tanácstalanodás, amely irányba megy az ország bizonyos szempontból jó. Az emberek eltanácstalanodnak, a gőg, a büszkeség megy ki belőlük.

Ezelőtt 15-20 évvel egymásután jöttek nekem az emberek, hogy nekem nem szabad kilógni a sorból, be kell állni a sorba. Egy fecske nem csinál nyarat. Mondták. Nem szabad fejfel a falnak menni. Ezt mondták az emberek. Azt mondták: Bizony az élet kompromisszumok sorozata.

Megalkuvások sorozata az élet. És a kettőt összemosták, a kompromisszumot és a megalkuvást. Azt hitték az emberek, hogy a kettő ugyanaz. Egymás helyett használták. Érdekelt. Megnéztem az Értelmező szótárt. Közös engedményeken alapuló megegyezés. Ez a kompromisszum. Ez olyan egyezés, ami a lelkiismeret szerint valót nem sérti. A másik, a megalkuvás, valami egyezséget kötök magammal, feleségemmel, Istennel, tanácselnökkel, önkormányzattal, földmérővel, akármivel, és ez a lelkiismeret rovására megy. Amikor az önös érdekem fontosabb, mint az ami a lelkiismeretemben kalapál. Ez a megalkuvás. Ezt a két fogalmat nem szabad összemosni. Emberek belementek ebbe. Valahogy úgy érzik, hogy a megélhetéshez ez szükséges. Tudod fiacskám az élet a megalkuvások sorozata, mondják a szülők gyerekeknek. tanulj meg fiacskám komédiázni! Halljuk énekelni a rádióban ezt a műdalt. Erre ránevelik. Felnőtt adja át a legfontosabb tapasztalatát a gyerekeinek. Megy lefelé, mint a lépcsőn a szemét, a félreértés, a tévedés, a mellébeszélés szülőről gyerekekre. Megbüntetem az apák vétkét a fiakban harmad-, negyedíziglen. Arra jöttem rá, hogy az az állapot, amelyre teremtve vagyunk, az nem olyan, amely elképzelhető akkor, amikor nem vagyunk az állapotban. Az embernek a tőle telhetőt mindent meg kell tenni, és amikor mindent megtett, ami tőle telhető, akkor utána van lehetősége, nagyobb lehetősége fordulni Istenhez. Utána lehet mondani: Uram, én mindent megtettem, a megtenni valók közé a szennyest nem kevertem közé, és tudomásom szerint most Te következél. Hozzá kell fordulni. Ha nem adja meg rögtön, amit kérünk, az nem azt jelenti, hogy be kell fejezni a kérést.

Az imádkozás olyan, amely gyűlik valahol Őnála. Mikor elér egy szintet, akkor túlcsordul. Szüntelenül imádkozzatok! Nem lehet, hogy egyszer elmondok valamit, hozzáfordulok. Ha valaki mindent megtesz, az csak olyan, mint egy vonatjegy, mely jogosít engem, hogy felszálljak a vonatra. A vonatjegyre nem lehet felülni. Nem visz sehová se. De felszállhatsz a vonatra, és az elvisz engem oda, ahová menni szeretnék. Mindent megteszünk. Nagyon sokan azt mondják: Segíts magadon, az Isten is megsegít! Mindent megtettem, kész, befejeztem. Nem így van! Ez félreértés! Mindent megtesz valaki, utána lehetősége, joga Istenhez fordulni. Ez a jogosítvány. Hozzá fordulás jogosítványa. Mindent megtenni! Ha a hozzáfordulás megtörténik, akkor ad megoldást. A szükséges megtenni való helyett, nem lehet imádkozni. Az imádkozás helyett nem lehet buzgólkodni! Mindent megtenni és szüntelenül imádkozni! Ezt tartom egy alapsémának, amelyen, ha az ember túljut, akkor kapja cserébe azt az állapotot, amelyre teremtve vagyunk, a boldogságot.

Magyar nyelvben így fordítják, hogy boldogok a lelki szegények...8 boldogság. Görögben a makarios = készenlét állapota, a megérkezetség állapota, az alkalmasság állapota, az éberség állapota, amelyben nincs félelem, nincs tanácstalanság. Bármit tesz az ember, egész másképp hat, mint anélkül az állapot nélkül. Ez a körülmény, amit keresni kell. Nem a cél mindenáron való elérése boldogít, hanem a körülményt, a lelki állapotot kell keresni. Ezt keresni mindenkinek van elegendő energiája, különösen akkor, mikor tanácstalan, boldogtalan, amikor lebombázott, szeretne 5-ről a 6-ra jutni. Amikor összeesik talán, abban a pillanatban már csak azt tudja, hogy hova kell leesni. Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Ha eltanácstalanodik valaki, Jézus nevét kell kimondani, hívni. Megadja azt, amire az embernek

szüksége van. Lehet, hogy nem azt, amit megrendeltünk Nála, hanem azt, amire valóban szükségünk van.